

Pracovná skupina pre udržateľné financovanie (taxonómiu), 26. marca 2021

Úvodné prehlásenie sekretariátu

Pekka Pesonen informoval, že Európska komisia zaslala 20. 3. 2021 členským štátom revidovaný návrh delegovaného aktu k taxonómii. Odborná skupina pre taxonómiu tvorená expertmi z členských štátov prejednávala návrh 24. 3. 2021. Očakáva sa, že Komisia prijme delegovaný akt s technickými screeningovými kritériami 21. 4. 2021 a súčasne zverejní oznámenie o taxonómii.

Súčasný stav práce Komisie na delegovaných aktoch pre poľnohospodárstvo a lesníctvo, výmena názorov s Josephom Ivanom a Ristom Artjokim (DG AGRI)

Zástupca DG AGRI na úvod pripomenul význam nariadenia o zriadení rámca na uľahčenie udržateľného investovania, ktorý má byť dôležitou súčasťou európskeho systému udržateľného financovania. Taxonómia stanovuje, aké ekonomické činnosti budú môcť byť považované za environmentálne udržateľné. Nariadenie stanovuje 6 environmentálnych cieľov: zmierňovanie zmeny klímy, prispôsobovanie sa zmene klímy, udržateľné využívanie a ochrana vody a morských zdrojov, prechod na obehové hospodárstvo, prevencia a obmedzovanie znečistenia, ochrana a obnova biologickej rozmanitosti a ekosystémov.

Na to, aby bola ekonomická aktivita označená ako udržateľná, musí spĺňať 4 základné kritériá: prispieť aspoň k jednému zo 6 spomenutých cieľov, nesmie spôsobiť vážne škody pri ostatných kritériách, musí sa vykonávať v súlade s minimálnymi medzinárodnými sociálnymi a pracovnými normami a musí spĺňať technické screeningové kritériá (TSC).

Podávanie správ bude podľa nariadenia o taxonómii povinné pre účastníkov finančného trhu ponúkajúcich finančné produkty v rámci EÚ a pre veľké spoločnosti verejného záujmu (t. j. pre tie, na ktoré sa vzťahuje povinnosť zverejňovať nefinančné informácie podľa smernice o uvádzaní nefinančných informácií). Taxonómiu budú používať aj členské štáty a EÚ inštitúcie pri stanovovaní pravidiel o finančných produktoch a podnikových dlhopisoch. Prvý delegovaný akt pre klimatické ciele prijme Komisia koncom apríla 2021, prvý návrh zverejnila 18. 12. 2020.

Zástupca DG AGRI doplnil, že pre poľnohospodárov nepôjde o právne záväznú legislatívu a ubezpečil, že Komisia sa bude usilovať o zjednodušenie prístupu ku screeningovým kritériám a o zníženie administratívnej záťaže. Zmeny už boli prezentované členským štátom, Komisia teraz čaká na ich komentáre.

Otázky a odpovede

DE reprezentant chcel vedieť, prečo je v tlačovej správe COPA uvedené, že „bude po prijatí SPP požadovať rýchle začlenenie poľnohospodárstva do delegovaného aktu v oblasti taxonómie...“, keďže predpokladal, že je vhodnejšie byť z kritérií vylúčený. Sekretariát odpovedal, že odvetvia poľnohospodárstva a lesníctva už vyvinuli značné úsilie a investície na zvýšenie svojej udržateľnosti a preto je potrebné to v rámci taxonómie uznať. Ide skôr o to, za akých podmienok budú jej súčasťou a budú mať tak prístup k financovaniu a investíciám.

DE reprezentant sa pýtal, čo sa stane, ak nebudú súčasťou taxonómie, lebo podľa neho aj tak budú mať dobrý prístup k financiám a investíciám. Sekretariát odpovedal, že pokiaľ nebude poľnohospodárstvo zahrnuté, nebude mať prístup k zeleným financiám a programom EÚ na podporu udržateľnosti (napr. Horizont Európa, InvestEÚ, plán obnovy, atď.). Ďalší vývoj EÚ politiky stavia svoj obsah na taxonómii a bude sa vyžadovať, aby tradičné finančné inštitúcie zverejňovali svoje informácie, či sú v súlade s taxonómiou. Pokiaľ poľnohospodárstvo nebude súčasťou, bude mať

prístup iba k tradičným finančným prostriedkom a pokiaľ aktivity poľnohospodárov nebudú v súlade s taxonómiou, náklady na prístup k financiam sa im zvyšujú.

Na otázku FI, či sa kritériá budú týkať iba základných surovín, procesu alebo celého hodnotového reťazca, zástupca DG AGRI uviedol, že nariadenie o taxonómii posudzuje životný cyklus činností, pričom väzby nie sú vylúčené (napr. potravinárska spoločnosť sa môže usilovať o zlepšenie svojho ekologického dopadu buď na úrovni nákupu dodávok od dodávateľov, alebo na úrovni zlepšenia vlastných procesov). K využitiu kritérií k správe lesov uviedol, že budú využité napr. pri poskytovaní pôžičiek na nákup novej pôdy.

Sekretariát upozornil, že Komisia neustále argumentuje dobrovoľnosťou taxonómie, ale už teraz sú viditeľné väzby na ostatné legislatívy (napr. aktuálna smernica o uvádzaní nefinančných informácií, ktorá sa bude týkať aj malých a stredných podnikov). Všetky finančné inštitúcie budú musieť zverejňovať svoje transakcie, či ich aktivity sú alebo nie sú v súlade s taxonómiou. Sekretariát preto žiadal informácie o rizikách pre poľnohospodárstvo.

FR zástupca zas žiadal informáciu, prečo navrhované kritériá týkajúce sa biochémie, bioplynu a bionafty nie sú v súlade s revíziou REDII.

Zástupca DG AGRI uviedol, že výroba bioplynu a biopalív pre dopravu je súčasťou nového návrhu delegovaného aktu. K otázke legislatívneho procesu uviedol, že zatiaľ nebolo rozhodnuté, kedy budú zaradené kritériá pre poľnohospodárstvo, viac odmietol komentovať.

Súčasný stav práce platformy pre udržateľné financovanie na delegovanom akte, diskusia s členmi platformy Lottou Heikkonenovou (FI, CEPF) a Jensom Berggrenom (SE, LRF)

Lotta Heikkonenová je členkou platformy pre udržateľné financovanie, ktorá radí Komisii pri vývoji technických screeningových kritérií, pri prieskume taxonómie EÚ, pri sledovaní kapitálových tokov a pri rozvoji politiky. V rámci platformy funguje niekoľko technických pracovných skupín, napr. pre poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov, ťažobný a spracovateľský priemysel, energetiku, dopravu, reštaurácie a cestovný ruch, stavby, pohotovostné služby, zásobovanie vodou, kanalizácie a nakladanie s odpadmi, atď.

Jednotlivé tímy pracujú nezávisle, bioenergia je predmetom pracovnej skupiny pre energetiku.

Celkovo je skupín asi 9-10, členovia sa navzájom nepoznajú a ani nevedia, čo iné skupiny prejednávajú, celkovo je činnosť platformy málo transparentná, ani Heikkonenová ako členka nemá prakticky žiadny prístup k informáciám, čo aj kritizovala. Ani ako expertka na lesníctvo v platforme nemá zásadnejšiu pozíciu a jej názory nie sú vôbec vnímané.

Prezentovala aj predpokladaný harmonogram – jednotlivé skupiny navrhnu kritériá do konca apríla a platforma vypracuje svoju správu na prelome júna a júla.

Príklad, ako by mohli vyzeráť technické kritériá na výrobu elektriny z geotermálnej energie:

An example of criteria

Production of electricity from geothermal energy

	Climate change mitigation	Shortened from TEG report (illustrative example only)
SUBSTANTIAL CONTRIBUTION	Life cycle emissions lower than 100gCO ₂ e/kWh	

Italics: EU regulatory requirements

	Climate change adaptation	Water and marine resources	Circular economy	Pollution prevention and control	Biodiversity and ecosystems
DO NO SIGNIFICANT HARM CRITERIA	- Reducing material physical climate risks - Supporting system adaptation	- Water use conservation and management plans - <i>EU water legislation requirements</i>	n/a	- <i>Emissions to water and air as per permit and EU legislation *</i> - Thermal anomalies < 3° K	- <i>Environmental impact assessment carried out and mitigation measures implemented</i> - <i>Appropriate assessment in/near biodiversity-sensitive areas</i>

Jens Berggren je tiež členom platformy, zúčastňuje sa rokovaní o témach poľnohospodárstva. Za problém označil, že všetky diskusie sa týkajú iba dopadu na biodiverzitu a nerieši sa napr. príspevok poľnohospodárstva k dosiahnutiu obehového hospodárstva.

Sekretariát informoval, že bude naďalej v kontakte s členmi platformy a pripravil aj stanovisko k delegovanému aktu. Vyzval členov k jeho zdieľaniu pre dôležitých zástupcov členských štátov.